

45. þing ASÍ

Áherslur ASÍ 2022 – 2024

Menntamál

Áherslur ASÍ

- Tryggja aðgengi allra að námi, óháð búsetu og efnahag.
- Kortleggja menntakerfið¹ í heild m.t.t. námsframboðs, markhópa og fjármögnunar.
- Auðvelda viðurkenningu á færni og menntum innflytjenda með formlegum hætti .
- Efla starfsmenntun á öllum skólastigum og tryggja að nemendur verk- og iðngreina geti lokið námi, í samfellu.
- Auka framboð símenntunar með þarfir einstaklinga og framtíðar vinnumarkaðar í huga.
- Tryggja að sí- og endurmenntun styðji við þróun vinnumarkaðarins í átt að sjálfbærara hagkerfi.
- Leggja áherslu á þekkingu og færni sem nýtist atvinnulífi og einstaklingum í framtíðinni.
- Tryggja að nýsköpun og frumkvöðlahugsun verði meðal helstu markmiða menntakerfisins.
- Tryggja að allir á vinnumarkaði njóti til jafns jákvæðra áhrifa nýrrar tækni og loftslagsbreytinga á atvinnulífið.
- Auka aðgengi starfsmenntaðra að háskólum m.a. með formlegu fagháskólastigi.
- Tryggja aðgengi að raunfærnimati á viðeigandi skólastigum og námi/þjálfun í framhaldi.
- Tryggja jöfn tækifæri fyrir alla og draga úr ójöfnuði og starfsháttum sem ala á mismunun.
-

Verkefni ASÍ

- Þátttaka í kortlagningu menntakerfis um framtíðarskipulag heildstæðs menntakerfis sem nær til bæði formlegrar og óformlegrar menntunar.
- Gera nám, sí- og endurmenntun, aðgengilegt öllum, óháð búsetu, með t.d. gagnvirku rafrænu námi.
- Vinna að því að tryggja að námsframboð endurspegli þarfir einstaklinga og atvinnulífs.
- Þrýsta á að stjórnvöld komi sérstaklega til móts við þá sem búa fjarri menntastofnunum, og hafa takmarkað aðgengi að námi í sinni heimabyggð, og horfa sérstaklega til þarfa innflytjenda og annarra viðkvæmra hópa.
- Vinna að því að allir hafi aðgengi að úrræði til að bæta og þróa færni til að geta skipt um störf og starfsvettvang.

¹ Hér er átt við allt menntakerfið, leikskóla, grunnskóla, framhaldsskóla, háskóla og fullorðinsfræðslukerfið.

- Vinna að því að því að menningarlegur margbreytileiki og kynjajafnrétti verði viðurkennt á vinnumarkaði.
- Standa vörð um jafnt aðgengi allra að sí- og endurmenntun.
- Tryggja þarf nægilegt framboð á starfsnámi á framhaldsskólastigi og auka þarf verulega fjármagn til Vinnustaðanámssjóðs til að tryggja betri nýtingu sjóðsins og stöðu þeirra sem eru á námssamningum.
- Styðja við atvinnulíf sem byggir á heilbrigðum vinnumarkaði, réttlátum umskiptum, sjálfbærni, frumkvæði og nýsköpun.

Greinargerð

Miklar breytingar hafa orðið og munu verða á vinnumarkaði samfara örri tækniþróun, nýsköpun og áhrifum loftlagsbreytinga. Þessar breytingar fela í sér nýjar samfélagslegar áskoranir og tækifæri fyrir einstaklinga, fyrirtæki og samfélagið allt. Það er mikilvægt að menntakerfið endurspegli þessa þróun og tryggi að einstaklingar geti uppfært þekkingu sína og færni eftir þörfum. Eitt helsta verkefni okkar er að tryggja að allir, óháð búsetu og öðrum félagslegum þáttum, hafi jafnan aðgang að menntun. Allir á vinnumarkaði skulu njóta á jafnan hátt góðs af áhrifum nýrrar tækni og geti aðlagast breyttum vinnumarkaði.

Framhaldsfræðslakerfið er auðlind og tækifærin mörg. Kerfið hefur verið farvegur þúsunda einstaklinga í atvinnulífinu aftur inn í skólakerfið í samstarfi við hið opinbera, starfsmenntasjóði og aðila vinnumarkaðarins. Margir hafa einnig styrkt stöðu sína á vinnumarkaði og sótt vinnustaðanám með raunfærnimati á móti viðmiðum atvinnulífsins.

Mikið vatn hefur þó runnið til sjávar síðan lög um framhaldsfræðslu voru samþykkt 2010 og síðan þá hefur framhaldsfræðslakerfið þróast á ógnarhraða. Nú er kominn tími á að endurskoða kerfið, fara í stefnumótun og koma á hæfnistefnu. Mikilvægt er að horfa til menntakerfisins í heild og viðurkenna framhaldsfræðsluna sem eina af stoðum þess. Á sama tíma þarf að gæta þess að kerfið haldi sérstöðu sinni, að þjónusta fullorðið fólk með litla formlega menntun. Til þess að ná til sem flestra hópa þarf að leggja áherslu á fjölbreytt form fræðslu, staðnám, fjarnám og gagnvirkt rafrænt nám. Með tilliti til þess er vert að skoða hvernig og hvort sérhæfing símenntunarmiðstöðva út um landið sé það sem koma skal. Einnig þarf að horfa til framboðs náms, sem þarf að vera í samhengi við atvinnulífið á hverjum tíma og framtíðarhorfur.

Raunfærnimat er eitt öflugasta tækið sem þróað hefur verið til að meta færni fólks á vinnumarkaði og jafnframt hvetja til frekara náms. Ásamt því að efla raunfærnimat á mörgum sviðum er einnig mikilvægt að tryggja þróun fagháskólastigs sem eykur aðgengi starfsmenntaðra að háskólanámi.